

Inovácia poznatkov k prosperite – budovanie a posilňovanie medzisektorovej participácie s dôrazom na rozvoj potenciálu mládeže menej rozvinutých regiónov v oblasti vedy a techniky.

Hlavným cieľom tohto projektu je budovanie a posilňovanie medzisektorovej participácie (sociálnych a ekonomických partnerov a MNO) s dôrazom na rozvoj potenciálu mládeže v oblasti vedy a techniky.

Projekt je rozdelený na dve hlavné aktivity:

1 - Zefektívnenie podmienok a inovácia systematickej práce s mládežou prostredníctvom neformálneho vzdelávania, výskumu a vývoja v záujme stimulovania potenciálu mládeže MRR v oblasti vedy a techniky.

2 - Posilnenie multisektorovej spolupráce a prehĺbenie informovanosti a porozumenia s cieľom zvýšiť povedomie a záujem mládeže v menej rozvinutých regiónoch o mimoškolské vedecko-technické vzdelávacie aktivity ako budúca konkurenčná výhoda pri uplatnení na trhu práce.

Celý projekt je orientovaný na oblasť verejnej správy a jej zefektívnenie s cieľom podpory štúdia a vzdelávania mladých ľudí v oblasti vedy a techniky. V rámci praktickej realizácie projektu je realizovaných viacero prieskumov, analýz, diskusií, či popularizačných aktivít, ktorých cieľom je dospieť ku komplexnému prehľadu skúmanej problematiky, ktorý bude základom pre vytvorenie koncepčných materiálov na úrovni regionálneho a vysokého školstva ako aj neformálneho vzdelávania.

Jedna z vyššie uvedených aktivít bola tvorba koncepcie rozvoja a motivácie štúdia vedy a techniky pre študentov. V súčasne nastavenom systéme existuje viacero fungujúcich motivátorov pre podporu práve štúdia vedy a techniky na vysokých školách. Okrem rôznych foriem „sociálnej“ podpory študentov, či už v priamej alebo nepriamej (neadresnej) podobe napr. sociálne štipendiá, odborové motivačné štipendiá, prospechové motivačné štipendiá a iné, existuje množstvo podporných grantov a grantových schém, projektov, súťaží, „start-up“, bilaterálnych medzinárodných dohôd, ocenení a mnohé iné motivátory a podpora štúdia vo vede a technike. O mnohých týchto výhodách a motivátoroch študenti, nie len rozhodujúci sa ísť študovať vedu a techniku, ale aj študenti už študujúci na vysokých školách, nevedia.

V súvislosti s tvorbou koncepcie rozvoja a motivácie štúdia vedy a techniky bola použitá forma dotazníkového prieskumu na s celkovým počtom 1211 respondentov. Prieskum prebiehal na vysokých školách prevažne v Bratislave. Respondenti boli študenti študujúci vyššie ročníky,

ale aj u študenti na zápisoch a teda práve zapísaných na vysokú školu, prevažne vo vedných a technických odboroch.

Najbežnejšia motivácia študentov pre štúdium vedy a techniky je samotná **atraktivita vedy a techniky**. Popularizácií vedy a techniky, ako aj úspechov Slovenska v týchto oblastiach je na vzostupe. Práve popularizáciou úspechov vieme u študentov a mladých ľudí vzbudiť záujem a zvýšiť atraktivitu vedy a techniky.

Nie menej dôležitým faktorom pre študentov ostáva aj **uplatnenie absolventov na trhu práce**. Rozvoj výskumných činností na vysokých školách a zvyšovanie aplikácií rôznych, aj zahraničných projektov zvyšuje kredibilitu absolventov a tí úzko súvisia s ekonomickou situáciou na Slovensku, zabezpečujú jej rozvoj a pomáhajú k zvyšovaniu našej konkurencieschopnosti vo svete.

Finančné ohodnotenie, výška nástupného platu po skončení patria tiež medzi jednoznačne viditeľné ukazovatele. Zvyšovanie minimálnej mzdy, životného minima a nárast platov zvyšujú kredibilitu rôznych povolání. Absolventi najmä s technickým základom vzdelania majú lepšiu šancu na uplatnenie v živote. Nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Takto vzdelaní ľudia majú najrýchlejší platový postup.

Medzi častými motivátormi sú aj **ľudia z okolia študentov**, rodina, učitelia, priatelia a známi. Samotný prístup pedagógov, ale aj rodinných príslušníkov k učeniu, k samotným študentom zaznieval ako jeden z dôležitých faktorov pre budovanie motivácie a chuti k učeniu a práci. Dôležitým faktorom ostáva aj **zvyšovanie kvality pedagógov**, cez ich samotné odborné vzdelávanie, ale aj vzdelávanie v oblasti učenia a prístupu k študentom a žiakom.

Pre zlepšenie motivácie študentov v oblasti vedy a techniky je nevyhnutná **reforma samotného vzdelávania** v tejto oblasti. Reforma sa však netýka len navyšovania financií do vedy a techniky ako takej, ale najmä samotného vzdelávania a to od najnižších stupňov a teda od základných a stredných škôl. Zavádzanie interaktívnych metodík vzdelávania, zavádzanie interakcií pri vzdelávaní nie len medzi pedagógmi a študentmi, ale aj študentmi medzi sebou. Zapojenie aj rodinných príslušníkov do vzdelávania študentov. Najmä v oblasti matematiky sa tento spôsob stal v zahraničí fenoménom, ktorý viedol k rapídne zvyšovaniu motivácie pre štúdium matematiky. Navyšovanie počtu hodín týchto vedných a technických smerov, väčší počet praktického vyučovania, väčšie prepojenie medzi jednotlivými fázami štúdia (prepojenie

vysokých a stredných škôl) a mnohé iné faktory by mali tvoriť základ pre zvyšovanie atraktivity štúdia vedy a techniky.

RNDr. Eva Viglašová, PhD.

Doc. RNDr. Michal Galamboš, PhD.